Рейтинг на почтеността

Стремежът към добрия вкус в журналистиката включва любознателност за външния свят, казва журналистът Светослав Иванов, който издаде дебютната си книга "Там, където загинаха дърветата" с 10 пътеписа от най-конфликтните точки на света. Разговор с водещия на "120 минути" за мозъчното затлъстяване от телевизия и за избора да ходиш по трудния път

Има ли носталгия по идентичността ви на международен репортер в решението да издадете книгата си "Там, където загинаха дърветата"?

- Решението не е продиктувано от носталгия. Прекалено млад съм за такива настроения. По-скоро изпитах вътрешна необходимост да направя нещо, което ще остане, защото аз самият пазя тези спомени и впечатления в себе си. Всичко, което правим на екрана, идва и си отива. Да, то променя, но е доста фрагментарно, особено в днешния забързан свят. Замислих се, че срещите, историите и емоциите, които съм преживял до момента, са доста интересни и вярвам, че читателите ще ги оценят. Тук няма никаква претенция, а просто желание - да ви поведа из света, така както го виждам аз. С всичките му полюси, с малко младежка наивност в началото и искрено съчувствие в края. Днес гледам да компенсирам тази липса с рубриката "Роуминг" в "120 минути". Включваме хора от цял свят, някои от които са доста интересни и ексклузивни. Повечето от тях познавам лично именно от моите пътешествия.

- Коя от историите в книгата бихте се върнали да доразкажете?

- Мисля си, че тя е свързана най-вече с конфликта по Светите земи. Бих се върнал при онзи майстор стъклар, който все още вае своите съдове в Хеброн, изписвайки "Салям" и "Шалом" на иврит и на арабски. Бих се върнал при дървото с пироните в Ирак, макар че може би то вече го няма. Бих се върнал в селото на братовчеда на Ратко Младич, за да разбера как живее днес. Няма място, което бих подминал. Някои от пътеписите са резултат на няколко пътувания до отделната държава, което е доста интересно. Например първия път, когато отидох в Ербил, в града имаше само един хотел, който ставаше за чужденци, сега е различно. Лондон също се промени много от първата ми среща с организацията "Хизб-ут-Тахрир", която се бори за световен халифат, до разговора с бившите затворници от Гуантанамо в Източен Лондон. Те събираха помощи за затворника, който беше изпратен да живее в България. Либия също се преобърна след свалянето на Кадафи.

- Какво символизира дървото в Дара Базмар, в което местните забиват пирони заради вярата, че това ги лишава от тежка грижа?

- Символ на отчаянието. За мен това дърво е точ-

но това. Това е едно пътуване през отчаянието, за което има цяла съвкупност от много вътрешни и външни фактори. Повечето войни през последните десетилетия избухнаха в богати на нефт райони, където хората тънат в хаос. Арабският свят има много богата и бляскава страна, но и много тъмно лице. Контрасти. Не искам да говоря за причините, те са тема на друг тип разговор. Това, което ме притеснява, е, че образователните системи в тези страни са последната грижа за местните правителства, което е най-големият фактор този порочен кръг на възпроизвеждане на лесни за манипулация хора да се върти. За неграмотния и бедния религията днес е опасна. Тя дава просто обяснение за нещата от живота, което е предпоставка за насаждане на мислене на крайностите - добро/лошо; вярващи/невярници. Образованият е силен. И не може да бъде манипулиран лесно. Другият фактор е бедността - в Афганистан в момента има програма за реинтеграция на талибански бойци чрез поставянето им в постепенна финансова зависимост от чужденците. Тактиката е същата, по която ислямистите набират бойците си, но дали ще се окаже работеща?

- Дистанцирате се от геройския и назидателен тон в пътеписите си - резултат на редакторска работа ли е, или истински екстремните ситуации възпитават егото?

- Не е редакторска работа. Дори редакторката на книгата ми Диляна Георгиева в определени моменти ме насърчаваше да пречупвам някои ситуации повече през вътрешните си усещания. Тук егото няма значение. Определено то присъства, но си мисля, че отговаря на нивата на моя характер. Нито повече, нито по-малко. Егото е враг, който може да те провали постепенно. Никога не трябва да забравяме, че ние сме журналисти, а не певци, артисти или спортисти. Нашият единствен капитал е доверието на хората, за което трябва да се борим всеки ден, както и почтеността. Ако хората, до които достига работата ти, не ти вярват, ти си нищо, независимо от егото. Ако не те възприемат като почтен и искрен човек, а се съмняват в думите ти, значи си объркал професията си.

Светослав Иванов: Не правя разлика между репортери и водещи. Ние всички сме журналисти

- Как репортерската ви енергия се разбира с настоящия ви профил на водещ?

- Аз мисля по малко по-различен начин. Не правя разлика между репортери и водещи. Ние всички сме журналисти. Аз например обичам да пиша също толкова много, колкото и да говоря по телевизията. Да, наистина, в студиото е малко по-различно и когато стартирахме "120 минути" по bTV, имаше седмици, в които се чувствах доста странно - без реална представа за време и пространство. Мисля си, че зрителите подходиха с доста голямо разбиране и доверие, защото усещаха, че ще ми трябва време, за да се адаптирам. Това се случи и аз поех по пътя, който е доста дълъг. Важното е да не спираш. Важното е да ти харесва и да запазиш спокойствието и любопитството си. Много внимателно подбираме гостите си - иска ми се всеки от тях да носи някакво послание, което да направи хората по-мислещи. Защото кандидатите да ги манипулират са прекалено много и действат като оръжия за масово затъпяване.

- Интересуват ли се българите от пирони, които не са в техния двор? Възможно ли е едно публицистично предаване напълно да се откаже от сензационните и злободневни теми?

- Сензационни и злободневни теми? Начинът, по който те се представят, не трябва да води до объркване. Гледането на телевизия и четенето са като храненето - ако предлагаш само фастфуд, ще имаш много клиенти, които ще задоволяват глада

СВЕТОСЛАВ ИВАНОВ е част от екипа на "bTV Новините" от 2007 г. Автор е на десетки документални филми, интервюта и репортажи от горещите точки на света. Носител е на множество престижни награди на гилдията, негови статии са публикувани в някои от най-авторитетните печатни издания в света, включително британския вестник The Independent. Специализирал е в Организацията на обединените нации в Ню Йорк и Женева през 2012 г. Носител е на наградата "Робер Шуман" на Европейската комисия за разследването си "Полумесец в Короната" за ислямистките движения в Лондон. Светослав Иванов трикратно е определян за репортер на годината от колегите си в bTV. В момента е водещ на предаването "120 минути", което се излъчва всяка неделя по bTV.

Не трябва да забравяме, че ние сме журналисти, а не артисти или спортисти. Нашият единствен капитал е доверието на хората.

си за сметка на лош дъх и стомашни смущения, които водят до мозъчно затлъстяване. Колкото и да се напъваш, те ще гледат на теб като на фастфуд готвач. Две филии хляб, майонеза и лошо изпържено месо. Ако им предложиш нещо по-изискано и добре направено, то ще е вкусно и ще се запомни. Това е моят стремеж - да работим за добрия вкус и нормалността. Той включва любознателност за пироните в чуждия двор. Те станаха прекалено много. България е зависима повече отвсякога от външнополитически процеси, които оказват решаващо влияние върху вътрешната политика и икономиката. Геополитически интереси предизвикаха сътресенията сред местните икономически играчи. У нас тя е играта на играчките. Тя е много нечестна и в нея няма недосегаеми политици, особено когато са българи и когато са зависими от външни политически процеси. Никога не можем да се откажем от злободневните теми в "120 минути", но не очаквайте от мен да ги опростявам до посланието "пироните са само в нашия двор" и само във вашия телевизор. Нещата винаги са по-дълбоки.

- Ако можете да бъдете напълно откровен - кои от разговорите в "120 минути", които сте смятали за важни и ценни, не са постигнали очакванията от вас рейтинг?

- Не бих си позволил да говоря с имена, защото хората може да си помислят, че не са били достатъчно интересни, за да не направят рейтинг. Резултатите идват с добрата работа, която е въпрос и на баланс, микс и подредба на гостите и темите. В това отношение с продуцента Ралина Тропанкева работим много сериозно, без да правим компромиси с авторитета за сметка на рейтинга. Иначе е лесно - каниш обичайните заподозрени, които са омръзнали до болка на всички, и рейтингът ти е готов. Задаваш им все същите въпроси и въртиш съзнанието на хората в колелото на хамстера - и рейтингът ти е готов. Кой си ти обаче? Дресьор на хамстери или самият хамстер? Ето защо, когато след зимата в класацията топ 50 бяхме обявени за най-гледаното публицистично седмично предаване, се почувствахме чудесно. Нека обърнем въпроса - изключително висок рейтинг постига всеки гост, който е искрен. Аз много внимавам с етикета "ексклузивно", който се ползва прекалено често. За мен ексклузивен беше разговорът със сина на Никита Хрушчов, с ливанската журналистка Рима Караки, гостуването на Любослав Пенев, интервюто с кюрдския репортер, който се включи от Киркук, след като нахлу на територията на Ислямска държава, сълзите на Стефан Данаилов... Примерите са много.

- Какво най-много ви разочарова в медийната среда?

- Ровенето в калта с пръчка. Това ме разочарова. Спускането с найлон върху мръсна пяна. Разделението на пресата на про и анти еди-кого си, което започна да се възприема като нещо нормално. Стигна се до момента, когато трябва да търсиш втори план във всяка трета журналистическа публикация. Това изкриви начина, по който хората възприемат нашата професия. Те се съмняват в почтеността дори и на почтения. Но това е разбираемо. В bTV имам щастието да работя сред изключително добри колеги, с които се гордея. Само с работа можем да преборим това изкривяване, което няма да продължи още дълго. Защото, който манипулира, си прави сепуку. Но не го разбира веднага. А сепукуто обикновено е завинаги.

- Какво от темперамента си от първите години в професията много държите да запазите?

- Правилното разграничаване на доброто от лошото. То дава границите на това, което е позволено и непозволено в живота.

- Има ли нещо извън журналистиката, което много искате да научите?

- Поне още един език. ■